

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **Mgr. D. J.**, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Dominikánské nám. 1, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 12. 2023, č. j. MMB/0558541/2023, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 1. 2024, č. j. 31 A 1/2024-10,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobkyně podala Úřadu městské části města Brna, Brno-střed (dále jen „stavební úřad“) žádost o dodatečné povolení stavby „*Přístavba venkovní terasy se zastřešením venkovní terasy včetně boční zdi při východní hranici pozemku a přístavba zádveří, vše z jižní strany RD K. XY*“ na pozemku p. č. X v k. ú. Š. Usnesením ze dne 18. 9. 2023, č. j. MCBS/2023/0158040/KOMA, stavební úřad podle § 111 odst. 3 a § 129 odst. 12 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), přerušil toto řízení a podle § 39 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, určil žalobkyni lhůtu k odstranění nedostatků její žádosti o dodatečné povolení stavby. Současně s tím byla žalobkyně samostatnou písemností vyzvána k odstranění vad žádosti. Žalobkyně podala

proti usnesení stavebního úřadu odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 12. 2023, č. j. MMB/0558541/2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítl a usnesení potvrdil.

[2] Žalobkyně podala proti napadenému rozhodnutí žalobu, kterou Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) výše uvedeným usnesením odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. e) a § 70 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Usnesení o přerušení správního řízení spojené se stanovením lhůty pro odstranění vad žádosti je podle krajského soudu svou povahou rozhodnutím o vedení řízení (tedy rozhodnutím procesní povahy), jímž se upravují poměry ve správním řízení, resp. vytváří se předpoklady pro to, aby mohlo být ve věci meritorně rozhodnuto. Usnesení stavebního úřadu, jakož i napadené rozhodnutí nejsou konečnými rozhodnutími ve věci samé, ale pouze rozhodnutími o dílčích právních otázkách, která rozhodnutí ve věci samé předchází. Soudní přezkum těchto rozhodnutí je možný v okamžiku, kdy bude vydáno konečné rozhodnutí ve věci (tedy rozhodnutí o žádosti žalobkyně o dodatečné povolení stavby), které může žalobkyně napadnout žalobou obsahující odpovídající žalobní námitku.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti usnesení krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadila pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] Stěžovatelka namítá, že ji krajský soud před odmítnutím žaloby neseznámil se složením senátu a nepoučil ji o právu podat námitku podjatosti. Tím byla zkrácena na svých právech, zejména na právu dle § 8 odst. 5 s. ř. s.

[5] Dále stěžovatelka zpochybňuje postup krajského soudu, neboť žaloba, kterou odmítl, byla pouze blanketní, takže krajský soud nemohl objektivně a spravedlivě posoudit žalobní návrh. Stěžovatelka nadto avizovala, že žalobu doplní, přičemž krajský soud žalobu odmítl před uplynutím zákonné lhůty pro uplatnění žalobních bodů (ta uplynula 27. 2. 2024). Stěžovatelka posléze po odmítnutí žaloby doplnila žalobu v zákonné lhůtě.

[6] Stěžovatelka poukazuje i na nesprávné vyhodnocení poplatkové povinnosti, neboť krajský soud aplikoval § 6a odst. 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ačkoliv byla žaloba ještě blanketní, a nevyzval stěžovatelku k zaplacení soudního poplatku dle § 4 odst. 1 písm. a) téhož zákona.

[7] Stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka splňuje podmínku vysokoškolského právnického vzdělání dle § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud připomíná, že předmětem přezkumu je usnesení, kterým krajský soud odmítl žalobu stěžovatelky pro nepřipustnost. Napadené rozhodnutí žalovaného lze totiž podřadit pod kompetenční výluky ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s. Nejvyšší správní soud se tak může zabývat pouze tím, zda byly dány důvody k odmítnutí žaloby (viz rozsudek NSS ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS). Nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. může obecně spočívat v nesprávném posouzení právní otázky soudem (např. aplikuje-li soud výluky ze soudního přezkumu, která na věc nedopadají), nebo ve vadě spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem, dále v nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, zejména skutkových (např. odmítne-li podání pro opožděnost, ačkoliv rozhodné skutečnosti nezjistil), popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek, že došlo k odmítnutí návrhu a tím i odmítnutí soudní ochrany, ač pro takový postup nebyly splněny podmínky (viz rozsudky NSS č. j. 3 Azs 33/2004-98 a ze dne 17. 2. 2016, č. j. 6 As 2/2015-128).

[12] Stěžovatelka v kasační stížnosti nezpochybňuje zákonnost samotného odmítnutí žaloby, nýbrž napadá postup, který předcházel vydání usnesení krajského soudu. I takové námitky lze podřadit pod důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Je nicméně třeba zdůraznit, že vada řízení před krajským soudem může být důvodem zrušení usnesení krajského soudu pouze za předpokladu, že mohla mít vliv na zákonnost usnesení o odmítnutí žaloby.

[13] Stěžovatelka krajskému soudu vytýká, že ji nepoučil o složení rozhodujícího senátu a o právu vznést námitku podjatosti. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že soudní řád správní neobsahuje ustanovení, které by výslovně stanovilo povinnost soudu informovat účastníka řízení o složení senátu nebo osobě samosoudce a o možnosti namítat podjatost podle § 8 odst. 5 s. ř. s. Lze ji ovšem dovodit z obecné poučovací povinnosti podle § 36 odst. 1 s. ř. s., resp. § 15a odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s. Účastník řízení o žalobě by měl být před vydáním rozhodnutí ve věci samé seznámen se složením senátu, popř. s osobou samosoudce, aby mohl případně namítnout jeho podjatost (viz rozsudek ze dne 12. 11. 2020, č. j. 5 Azs 299/2020-38, bod 12). Na splnění této povinnosti naopak není třeba trvat v případech, kdy věc nespěje k věcnému projednání (viz rozsudek ze dne 4. 4. 2019, č. j. 7 As 415/2018-47, bod 13). Judikatura dovodila, že porušení povinnosti poučit účastníky o složení senátu a právu vznést námitku podjatosti sice představuje vadu řízení, ta ovšem

nemá vliv na zákonnost rozhodnutí krajského soudu, a tedy není důvodem pro jeho zrušení (viz rozsudky ze dne 1. 6. 2016, č. j. 3 As 216/2015-16, ze dne 8. 11. 2016, č. j. 5 As 64/2016-49, ze dne 2. 7. 2019, č. j. 4 As 230/2019-13, bod 18, ze dne 11. 8. 2020, č. j. 1 Ads 114/2019-41, bod 32, a již výše citované rozsudky č. j. 7 As 415/2018-47 a č. j. 5 Azs 299/2020-38).

[14] Procesní právo uplatnit námitku podjatosti směřuje k ochraně ústavně zaručeného práva na rozhodnutí věci nestranným soudem (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Ochrany tohoto ústavně zaručeného práva se mohla stěžovatelka domct i prostřednictvím kasační stížnosti, pokud by v ní uplatnila námitku, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce. Tuto situaci, která zakládá zmatečnost řízení před krajským soudem, lze rovněž podřadit pod důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Stěžovatelka ovšem v kasační stížnosti nenamítá, že by kterýkoliv z členů senátu, jenž rozhodl o její žalobě, byl z rozhodnutí věci vyloučen z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s.

[15] Stěžovatelka spatřuje pochybení krajského soudu dále v tom, že žaloba byla odmítnuta v situaci, kdy nebyla perfektní (postrádala žalobní body), přičemž ještě neuplynula lhůta pro podání žaloby, v níž lze tuto vadu žaloby odstranit. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že žaloba nebyla odmítnuta podle § 37 odst. 5 s. ř. s., tedy pro vadu žaloby, která neumožňuje její projednání. Důvod odmítnutí žaloby tkvěl v tom, že napadené rozhodnutí žalovaného lze podřadit pod § 70 písm. c) s. ř. s., který upravuje jednu z kompetenčních výluk. Závěr, že napadené rozhodnutí upravuje vedení řízení před správním orgánem, je založen na objektivních okolnostech a je nezávislý na tvrzeních stěžovatelky. Krajský soud tedy mohl posoudit povahu napadeného rozhodnutí, ačkoliv žaloba vykazovala vady a nebyla projednatelná. Nepochybil tedy, jestliže žalobu odmítl, aniž vyzval stěžovatelku k odstranění vad žaloby, resp. vyčkal uplynutí lhůty pro uplatnění žalobních bodů. Stěžovatelka, ačkoliv jí bylo doručeno usnesení o odmítnutí žaloby, žalobu doplnila ve lhůtě pro její podání, ovšem ani v doplnění neuplatnila žádnou argumentaci, která by se dotýkala důvodu, pro nějž byla žaloba odmítnuta. Stěžovatelka ostatně mohla svoji argumentaci proti závěru krajského soudu, že napadené rozhodnutí lze podřadit pod kompetenční výluku dle § 70 písm. c) s. ř. s., uvést v kasační stížnosti. Ovšem neučinila tak.

[16] Nedůvodná je rovněž argumentace založená na zákoně o soudních poplatcích. Stěžovatelka jí krajskému soudu vytýká, že rezignoval na vybrání soudního poplatku. Nijak však nesouvisí s důvodem, pro nějž krajský soud žalobu odmítl. Odmítnutí žaloby pro její nepřípustnost není vázáno na podmínku, že byl zaplacen soudní poplatek za žalobu. Naopak je racionální, pokud krajský soud v situaci, kdy je zřejmé, že žaloba je nepřípustná, nevyzýval žalobce k zaplacení soudního poplatku za žalobu.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

pokračování

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v řízení nebyla úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rámec úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2024

Tomáš Kocourek
předseda senátu